II

(Nezakonodajni akti)

UREDBE

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2019/897

z dne 12. marca 2019

o spremembi Uredbe (EU) št. 748/2012 glede vključitve preverjanja skladnosti na podlagi tveganja v Prilogo I in izvajanja zahtev glede varstva okolja

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (EU) 2018/1139 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2018 o skupnih pravilih na področju civilnega letalstva in ustanovitvi Agencije Evropske unije za varnost v letalstvu ter spremembi uredb (ES) št. 2111/2005, (ES) št. 1008/2008, (EU) št. 996/2010, (EU) št. 376/2014 ter direktiv 2014/30/EU in 2014/53/EU Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi uredb (ES) št. 552/2004 in (ES) št. 216/2008 Evropskega parlamenta in Sveta ter Uredbe Sveta (EGS) št. 3922/91 ([1]) in zlasti člena 19(1) Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Agencija Evropske unije za varnost v letalstvu (v nadaljnjem besedilu: Agencija) v skladu s členom 77 Uredbe (EU) 2018/1139 v imenu držav članic izvaja funkcije in naloge države projektiranja, proizvodnje ali registracije, povezane s certificiranjem projekta. Agencija v skladu s členom 77(1)(a) v povezavi s členom 62(2)(a) Uredbe (EU) 2018/1139 sprejme in oceni predložene vloge in izda ustrezne certifikate. V ta namen določi osnovo za certificiranje, veljavne zahteve glede varstva okolja in osnovo za certifikacijo podatkov o operativni ustreznosti ter o njih uradno obvesti prosilca.

(2) V skladu z Uredbo Komisije (EU) št. 748/2012 ([2]) prosilec prejme certifikat, ki ga izda Agencija, potem ko se dokaže, da proizvod, ki bi ga bilo treba certificirati, izpolnjuje veljavno osnovo za certificiranje, vključno z veljavnimi certifikacijskimi specifikacijami o plovnosti, in zahteve glede varstva okolja. Prosilci za izdajo navedenih certifikatov morajo dokazati popolno skladnost z vsemi vidiki uveljavljene osnove za certifikacijo. V skladu s členom 83 Uredbe (EU) 2018/1139 Agencija sama ali prek pristojnih nacionalnih organov ali usposobljenih subjektov izvaja preiskave, ki so potrebne za opravljanje njenih nalog certificiranja. Agencija oceni vloge, ni pa ji treba izvajati obsežnih preiskav v vseh primerih v skladu s členom 83 Uredbe (EU) 2018/1139. Da bi se uspešneje zmanjšala varnostna tveganja zaradi selektivnih preiskav ter izboljšale učinkovitost, preglednost in predvidljivost procesa certifikacije, bi bilo torej treba opredeliti nekatera izbirna merila, da bi se lahko določilo, katera dokazovanja skladnosti bi morala Agencija preveriti in kako izčrpno. Navedena izbirna merila bi morala temeljiti na načelih nadzora in upravljanja varnosti iz Priloge 19 Konvencije o mednarodnem civilnem letalstvu (v nadaljnjem besedilu: Čikaška konvencija).

(3) Poleg tega morajo nosilci potrdila projektivne organizacije v skladu s svojimi pogoji odobritve in po ustreznih postopkih sistema zagotavljanja projektov na podlagi Uredbe (EU) št. 748/2012 sprejeti nekatere odločitve

([1]) UL L 212, 22.8.2018, str. 1.

([2]) Uredba Komisije (EU) št. 748/2012 z dne 3. avgusta 2012 o določitvi izvedbenih določb za certificiranje zrakoplovov in sorodnih proizvodov, delov in naprav glede plovnosti in okoljske ustreznosti ter potrjevanje projektivnih in proizvodnih organizacij (UL L 224, 21.8.2012, str. 1).

o certificiranju namesto Agencije. Nosilci potrdil projektivne organizacije bi morali biti na podlagi izkušenj z navedenimi obstoječimi privilegiji in zaradi zmanjšanja upravnega bremena, pri čemer se upoštevajo tveganja za varnost v letalstvu in zahteve glede varstva okolja, upravičeni tudi do potrjevanja nekaterih velikih sprememb certifikatov tipa in izdaje nekaterih dodatnih certifikatov tipa. Da bi se omejila tveganja za varnost v letalstvu in upoštevale zahteve glede varstva okolja, bi se morali navedeni novi privilegiji nanašati le na certificiranje velikih sprememb omejene novosti ter se dodeliti le tistim nosilcem, ki lahko navedene nove privilegije pravilno izvajajo. To bi se moralo dokazati z zadovoljivimi rezultati pri preteklih podobnih velikih spremembah, pri katerih je bila vključena Agencija.

(4) Zaradi jasnosti bi bilo treba Prilogo I k Uredbi (EU) št. 748/2012 spremeniti tako, da oddelek A navaja zahteve, ki se nanašajo le na prosilce za kakršen koli certifikat, ki je ali bo izdan v skladu z navedeno prilogo, in njihove nosilce, v oddelku B pa zahteve, ki se nanašajo le na pristojne organe, vključno z Agencijo.

(5) Letalski prevozniki morajo po vzdrževanju opraviti testne lete, da zagotovijo pravilno delovanje nekaterih sistemov zrakoplova, ki jih na tleh ni mogoče preveriti. Nesreče ali resni incidenti, ki so se med temi leti pripetili v preteklosti, kažejo, da določenih testnih letov zaradi vzdrževanja ne bi smeli opraviti v okviru spričevala o plovnosti (ali omejenega spričevala o plovnosti), temveč bi bilo potrebno dovoljenje za letenje. Zato bi bilo treba na seznam letov, za katere je potrebno dovoljenje za letenje, dodati letenje z zrakoplovom zaradi odpravljanja napak ali preverjanja delovanja enega ali več sistemov, delov ali naprav po vzdrževanju.

(6) Popraviti bi bilo treba nekatere neskladnosti med Uredbo (EU) št. 748/2012 in Uredbo (EU) 2018/1139 glede vsebine osnove za certifikacijo tipa in postopka uradnega obveščanja prosilcev o tem.

(7) Člen 9(2) Uredbe (EU) 2018/1139 določa, da morajo zrakoplovi ter njihovi motorji, propelerji, deli in nenameščena oprema v zvezi s hrupom in emisijami izpolnjevati zahteve glede varstva okolja iz spremembe 12 zvezka I, spremembe 9 zvezka II in prve izdaje zvezka III Priloge 16 k Čikaški konvenciji, kakor se je uporabljala 1. januarja 2018.

(8) Zato bi bilo treba Prilogo I k Uredbi (EU) št. 748/2012 prilagoditi, da bo odražala zahteve glede varstva okolja iz Priloge 16 k Čikaški konvenciji. Poleg tega, ker Priloga 16 Čikaške konvencije določa izjeme od zahtev glede varstva okolja za določene motorje ali zrakoplove, bi morala Uredba (EU) št. 748/2012 omogočati, da proizvodne organizacije pri svojem pristojnem organu uporabljajo izjeme od zahtev glede varstva okolja.

(9) Poleg tega bi bilo treba zaradi odprave tehničnih vprašanj, ki izhajajo iz uporabe standardov in priporočenih praks ter povezanih smernic za certificiranje zrakoplovov in motorjev, spremeniti nekatere določbe Uredbe (EU) št. 748/2012, da se izboljša njihova jasnost.

(10) Uredbo (EU) št. 748/2012 bi bilo zato treba ustrezno spremeniti.

(11) Vsem zadevnim stranem je treba zagotoviti dovolj časa, da se prilagodijo spremenjenemu regulativnemu okviru, oblikovanemu zaradi ukrepov iz te uredbe.

(12) Ukrepi iz te uredbe temeljijo na mnenjih 07/2016 ([3]), 01/2017 ([4]) in 09/2017 ([5]), ki jih je Agencija izdala v skladu s členom 76(1) Uredbe (EU) 2018/1139 –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

(1) V členu 1(2) se doda naslednja točka (k):

„(k) ‚podatki o operativni ustreznosti' pomenijo podatke, ki so del certifikata tipa zrakoplova, certifikata tipa z omejitvami ali dodatnega certifikata tipa, zajemajo pa vse naslednje:

(i) minimalni program usposabljanja pilotov za pridobitev ratinga za tip, vključno z določitvijo ratinga za tip;

([3]) Mnenje 07/2016: Vključitev zahtev o stopnji vključenosti v del 21.
([4]) Mnenje 01/2017: Leti zaradi vzdrževanja.
([5]) Mnenje 09/2017: Izvajanje sprememb CAEP/10 o podnebnih spremembah, emisijah in hrupu.

(ii) opredelitev obsega izvornih podatkov za potrditev zrakoplova kot podlage za objektivno potrditev ustreznosti simulatorjev ali začasnih podatkov kot podlage za njihovo začasno potrditev ustreznosti;

(iii) minimalni program za usposabljanje osebja za certificiranje vzdrževanja za rating za tip, vključno z določitvijo ratinga za tip;

(iv) določitev tipa ali različice za kabinsko posadko in podatkov, značilnih za tip, za kabinsko posadko;

(v) glavni seznam minimalne opreme.“;

(2) v členu 9 se doda naslednji odstavek 4:

„4. Z odstopanjem od odstavka 1 lahko proizvodna organizacija pri pristojnem organu zaprosi za izjeme od okoljskih zahtev iz prvega pododstavka člena 9(2) Uredbe (EU) 2018/1139 (*).

(*) Uredba (EU) 2018/1139 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2018 o skupnih pravilih na področju civilnega letalstva in ustanovitvi Agencije Evropske unije za varnost v letalstvu ter spremembi uredb (ES) št. 2111/2005, (ES) št. 1008/2008, (EU) št. 996/2010, (EU) št. 376/2014 ter direktiv 2014/30/EU in 2014/53/EU Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 552/2004 in (ES) št. 216/2008 Evropskega parlamenta in Sveta ter Uredbe Sveta (EGS) št. 3922/91 (UL L 212, 22.8.2018, str. 1).“;

(3) Priloga I k Uredbi (EU) št. 748/2012 se spremeni v skladu s Prilogo k tej uredbi.

Člen 2

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od *[Urad za publikacije: vstaviti datum: 9 mesecev po datumu začetka veljavnosti]*, z izjemo člena 1(2) in točke 11, točk 13 in 14, točk 23 do 26, točke 28, točke 30, točke 21.B.85 v točki 40 in točke 43 Priloge, ki se uporabljajo od *[Urad za publikacije: vstaviti datum začetka veljavnosti]*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 12. marca 2019

Za Komisijo

Predsednik

Jean-Claude JUNCKER

PRILOGA

Priloga I (del 21) k Uredbi (EU) št. 748/2012 se spremeni:

(1) vsebina se nadomesti z naslednjim:

„*Vsebina*

21.1 Splošno

ODDELEK A – TEHNIČNE ZAHTEVE

PODDEL A – SPLOŠNE DOLOČBE

21.A.1 Področje uporabe

21.A.2 Delovanje oseb, ki niso prosilci za certifikat ali njegovi nosilci

21.A.3A Napake, motnje v delovanju in okvare

21.A.3B Plovnostne zahteve

21.A.4 Usklajevanje med projektiranjem in proizvodnjo

PODDEL B – CERTIFIKATI TIPA IN CERTIFIKATI TIPA Z OMEJITVAMI

21.A.11 Področje uporabe

21.A.13 Upravičenost

21.A.14 Dokazovanje sposobnosti

21.A.15 Vloga

21.A.19 Spremembe, zaradi katerih je potreben nov certifikat tipa

21.A.20 Dokazovanje skladnosti z osnovo za certifikacijo tipa, osnovo za certifikacijo podatkov o operativni ustreznosti in zahtevami glede varstva okolja

21.A.21 Zahteve glede izdaje certifikata tipa ali certifikata tipa z omejitvami

21.A.31 Projekt tipa

21.A.33 Inšpekcijski pregledi in testiranje

21.A.35 Testni leti

21.A.41 Certifikat tipa

21.A.44 Obveznosti nosilca

21.A.47 Prenosljivost

21.A.51 Trajanje in stalna veljavnost

21.A.55 Vodenje evidenc

21.A.57 Priročniki

21.A.61 Navodila za stalno plovnost

21.A.62 Razpoložljivost podatkov o operativni ustreznosti

(PODDEL C – SE NE UPORABLJA)

PODDEL D – SPREMEMBE CERTIFIKATOV TIPA IN CERTIFIKATOV TIPA Z OMEJITVAMI

21.A.90A Področje uporabe

21A.90B Standardne spremembe

21.A.91 Razvrstitev sprememb certifikata tipa

21.A.92 Upravičenost

21.A.93 Vloga

21.A.95 Zahteve glede odobritve malih sprememb

21.A.97 Zahteve glede odobritve velikih sprememb

21.A.101 Osnova za certifikacijo tipa, osnova za certifikacijo podatkov o operativni ustreznosti in zahteve glede varstva okolja pri veliki spremembi certifikata tipa

21.A.105 Vodenje evidenc

21.A.107 Navodila za stalno plovnost

21.A.108 Razpoložljivost podatkov o operativni ustreznosti

21.A.109 Obveznosti in oznake EPA

PODDEL E – DODATNI CERTIFIKATI TIPA

21.A.111 Področje uporabe

21.A.112A Upravičenost

21.A.112B Dokazovanje sposobnosti

21.A.113 Vloga za dodatni certifikat tipa

21.A.115 Zahteve glede odobritve velikih sprememb v obliki dodatnega certifikata tipa

21.A.116 Prenosljivost

21.A.117 Spremembe tistega dela proizvoda, za katerega velja dodatni certifikat tipa

21.A.118A Obveznosti in oznake EPA

21.A.118B Trajanje in stalna veljavnost

21.A.119 Priročniki

21.A.120A Navodila za stalno plovnost

21.A.120B Razpoložljivost podatkov o operativni ustreznosti

PODDEL F – PROIZVODNJA BREZ ODOBRITVE PROIZVODNE ORGANIZACIJE

21.A.121 Področje uporabe

21.A.122 Upravičenost

21.A.124 Vloga

21.A.125A Izdaja izjave o soglasju

21.A.125B Ugotovitve

21.A.125C Trajanje in stalna veljavnost

21.A.126 Sistem kontrole proizvodnje

21.A.127 Testi: zrakoplovi

21.A.128 Testi: motorji in propelerji

21.A.129 Obveznosti proizvajalca

21.A.130 Izjava o skladnosti

PODDEL G – ODOBRITEV PROIZVODNE ORGANIZACIJE

21.A.131 Področje uporabe

21.A.133 Upravičenost

21.A.134 Vloga

21.A.135 Izdaja odobritve proizvodne organizacije

21.A.139 Sistem kakovosti

21.A.143 Predstavitev

21.A.145 Zahteve za odobritev

21.A.147 Spremembe v odobreni proizvodni organizaciji

21.A.148 Spremembe lokacije

21.A.149 Prenosljivost

21.A.151 Pogoji odobritve
21.A.153 Spremembe pogojev odobritve
21.A.157 Preiskave
21.A.158 Ugotovitve
21.A.159 Trajanje in stalna veljavnost
21.A.163 Privilegiji
21.A.165 Obveznosti nosilca
PODDEL H – SPRIČEVALA O PLOVNOSTI IN SPRIČEVALA O PLOVNOSTI Z OMEJITVAMI
21.A.171 Področje uporabe
21.A.172 Upravičenost
21.A.173 Razvrstitev
21.A.174 Vloga
21.A.175 Jezik
21.A.177 Sprememba ali dopolnitev
21.A.179 Prenosljivost in ponovna izdaja v državah članicah
21.A.180 Inšpekcijski pregledi
21.A.181 Trajanje in stalna veljavnost
21.A.182 Identifikacija zrakoplova
PODDEL I – SPRIČEVALA O HRUPU
21.A.201 Področje uporabe
21.A.203 Upravičenost
21.A.204 Vloga
21.A.207 Sprememba ali dopolnitev
21.A.209 Prenosljivost in ponovna izdaja v državah članicah
21.A.210 Inšpekcijski pregledi
21.A.211 Trajanje in stalna veljavnost
PODDEL J – ODOBRITEV PROJEKTIVNE ORGANIZACIJE
21.A.231 Področje uporabe
21.A.233 Upravičenost
21.A.234 Vloga
21.A.235 Izdaja odobritve projektivne organizacije
21.A.239 Sistem zagotavljanja projektov
21.A.243 Podatki
21.A.245 Zahteve za odobritev
21.A.247 Spremembe v sistemu zagotavljanja projektov
21.A.249 Prenosljivost
21.A.251 Pogoji odobritve
21.A.253 Spremembe pogojev odobritve
21.A.257 Preiskave
21.A.258 Ugotovitve
21.A.259 Trajanje in stalna veljavnost
21.A.263 Privilegiji
21.A.265 Obveznosti nosilca

PODDEL K – DELI IN NAPRAVE
21.A.301 Področje uporabe
21.A.303 Izpolnjevanje veljavnih zahtev
21.A.305 Odobritev delov in naprav
21.A.307 Sprostitev delov in naprav za vgradnjo
(PODDEL L – SE NE UPORABLJA)
PODDEL M – POPRAVILA
21.A.431A Področje uporabe
21A.431B Standardna popravila
21.A.432A Upravičenost
21.A.432B Dokazovanje sposobnosti
21.A.432C Vloga za odobritev projekta popravila
21.A.433 Zahteve glede odobritve projekta popravila
21.A.435 Klasifikacija in odobritev projekta popravila
21.A.439 Proizvodnja delov za popravila
21.A.441 Vključitev popravil
21.A.443 Omejitve
21.A.445 Nepopravljena škoda
21.A.447 Vodenje evidenc
21.A.449 Navodila za stalno plovnost
21.A.451 Obveznosti in oznake EPA
(PODDEL N – SE NE UPORABLJA)
PODDEL O – DOVOLJENJA PO ODREDBI O EVROPSKEM TEHNIČNEM STANDARDU
21.A.601 Področje uporabe
21.A.602A Upravičenost
21.A.602B Dokazovanje sposobnosti
21.A.603 Vloga
21.A.604 Dovoljenje ETSO za pomožno pogonsko enoto (PPE)
21.A.605 Zahteve glede podatkov
21.A.606 Zahteve glede izdaje dovoljenja ETSO
21.A.607 Privilegiji dovoljenja ETSO
21.A.608 Deklaracija o projektu in izvedbi (DPI)
21.A.609 Obveznosti nosilcev dovoljenj ETSO
21.A.610 Odobritev odstopanj
21.A.611 Spremembe projektov
21.A.613 Vodenje evidenc
21.A.615 Inšpekcijski pregled agencije
21.A.619 Trajanje in stalna veljavnost
21.A.621 Prenosljivost
PODDEL P – DOVOLJENJE ZA LETENJE
21.A.701 Področje uporabe
21.A.703 Upravičenost
21.A.705 Pristojni organ

21.A.707 Vloga za pridobitev dovoljenja za letenje

21.A.708 Pogoji letenja

21.A.709 Vloga za odobritev pogojev letenja

21.A.710 Odobritev pogojev letenja

21.A.711 Izdaja dovoljenja za letenje

21.A.713 Spremembe

21.A.715 Jezik

21.A.719 Prenosljivost

21.A.721 Inšpekcijski pregledi

21.A.723 Trajanje in stalna veljavnost

21.A.725 Podaljšanje dovoljenja za letenje

21.A.727 Obveznosti nosilca dovoljenja za letenje

21.A.729 Vodenje evidenc

PODDEL Q – IDENTIFIKACIJA PROIZVODOV, DELOV IN NAPRAV

21.A.801 Identifikacija proizvodov

21.A.803 Ravnanje z identifikacijskimi podatki

21.A.804 Identifikacija delov in naprav

21.A.805 Identifikacija kritičnih delov

21.A.807 Identifikacija artiklov ETSO

ODDELEK B – POSTOPKI ZA PRISTOJNE ORGANE

PODDEL A – SPLOŠNE DOLOČBE

21.B.5 Področje uporabe

21.B.20 Obveznosti pristojnega organa

21.B.25 Zahteve glede organizacije pristojnega organa

21.B.30 Dokumentirani postopki

21.B.35 Spremembe v organizaciji in postopkih

21.B.40 Reševanje sporov

21.B.45 Poročanje/koordinacija

21.B.55 Vodenje evidenc

21.B.60 Plovnostne zahteve

PODDEL B – CERTIFIKATI TIPA IN CERTIFIKATI TIPA Z OMEJITVAMI

21.B.70 Certifikacijske specifikacije

21.B.75 Posebni pogoji

21.B.80 Osnova za certifikacijo tipa za certifikate tipa ali certifikate tipa z omejitvami

21.B.82 Osnova za certifikacijo podatkov o operativni ustreznosti za certifikat tipa za zrakoplov ali certifikat tipa z omejitvami

21.B.85 Določitev veljavnih zahtev glede varstva okolja in certifikacijskih specifikacij za certifikat tipa ali certifikat tipa z omejitvami

21.B.100 Stopnja vključenosti

21.B.103 Izdaja certifikata tipa ali certifikata tipa z omejitvami

(PODDEL C – SE NE UPORABLJA)

PODDEL D – SPREMEMBE CERTIFIKATOV TIPA IN CERTIFIKATOV TIPA Z OMEJITVAMI

21.B.105 Osnova za certifikacijo tipa, zahteve glede varstva okolja in osnova za certifikacijo podatkov o operativni ustreznosti pri veliki spremembi certifikata tipa

21.B.107 Izdaja odobritve spremembe certifikata tipa

PODDEL E – DODATNI CERTIFIKATI TIPA

21.B.109 Osnova za certifikacijo tipa, zahteve glede varstva okolja in osnova za certifikacijo podatkov o operativni ustreznosti pri dodatnem certifikatu tipa

21.B.111 Izdaja dodatnega certifikata tipa

PODDEL F – PROIZVODNJA BREZ ODOBRITVE PROIZVODNE ORGANIZACIJE

21.B.120 Preiskave

21.B.125 Ugotovitve

21.B.130 Izdaja izjave o soglasju

21.B.135 Ohranitev izjave o soglasju

21.B.140 Sprememba izjave o soglasju

21.B.145 Omejitev, začasna razveljavitev in preklic izjave o soglasju

21.B.150 Vodenje evidenc

PODDEL G – ODOBRITEV PROIZVODNE ORGANIZACIJE

21.B.220 Preiskave

21.B.225 Ugotovitve

21.B.230 Izdaja potrdila

21.B.235 Stalen nadzor

21.B.240 Sprememba odobritve proizvodne organizacije

21.B.245 Začasna razveljavitev in preklic odobritve proizvodne organizacije

21.B.260 Vodenje evidenc

PODDEL H – SPRIČEVALA O PLOVNOSTI IN SPRIČEVALA O PLOVNOSTI Z OMEJITVAMI

21.B.320 Preiskave

21.B.325 Izdaja spričeval o plovnosti

21.B.326 Spričevalo o plovnosti

21.B.327 Spričevalo o plovnosti z omejitvami

21.B.330 Začasna razveljavitev in preklic spričeval o plovnosti in spričeval o plovnosti z omejitvami

21.B.345 Vodenje evidenc

PODDEL I – SPRIČEVALA O HRUPU

21.B.420 Preiskave

21.B.425 Izdaja spričeval o hrupu

21.B.430 Začasna razveljavitev in preklic spričevala o hrupu

21.B.445 Vodenje evidenc

PODDEL J – ODOBRITEV PROJEKTIVNE ORGANIZACIJE

PODDEL K – DELI IN NAPRAVE

(PODDEL L – SE NE UPORABLJA)

PODDEL M – POPRAVILA

21.B.450 Osnova za certifikacijo tipa in zahteve glede varstva okolja pri odobritvi projekta velikega popravila

21.B.453 Izdaja odobritve projekta popravila

(PODDEL N – SE NE UPORABLJA)

PODDEL O – DOVOLJENJA PO ODREDBI O EVROPSKEM TEHNIČNEM STANDARDU

21.B.480 Izdaja dovoljenja ETSO

PODDEL P – DOVOLJENJE ZA LETENJE

21.B.520 Preiskave

21.B.525 Izdaja dovoljenj za letenje

21.B.530 Preklic dovoljenj za letenje

21.B.545 Vodenje evidenc

PODDEL Q – IDENTIFIKACIJA PROIZVODOV, DELOV IN NAPRAV

Dodatki

Dodatek I – obrazec EASA 1 – Dovoljenje za sprostitev v uporabo

Dodatek II – obrazec EASA 15a – Potrdilo o pregledu plovnosti

Dodatek III – obrazec EASA 20a – Dovoljenje za letenje

Dodatek IV – obrazec EASA 20b – Dovoljenje za letenje (ki ga izdajo odobrene organizacije)

Dodatek V – obrazec EASA 24 – Spričevalo o plovnosti z omejitvami

Dodatek VI – obrazec EASA 25 – Spričevalo o plovnosti

Dodatek VII – obrazec EASA 45 – Spričevalo o hrupu

Dodatek VIII – obrazec EASA 52 – Izjava o skladnosti zrakoplova

Dodatek IX – obrazec EASA 53 – Dovoljenje za sprostitev v uporabo

Dodatek X – obrazec EASA 55 – Potrdilo o odobritvi proizvodne organizacije

Dodatek XI – obrazec EASA 65 – Izjava o soglasju za proizvodnjo brez odobritve proizvodne organizacije

Dodatek XII – Kategorije testnih letov in s tem povezane kvalifikacije posadke za testne lete 85“;

(2) točka 21.A.14 se spremeni:

(a) točka (a) se nadomesti z naslednjim:

„(a) Prosilec za certifikat tipa ali certifikat tipa z omejitvami dokaže svojo sposobnost s tem, da ima odobritev projektivne organizacije, ki jo izda agencija v skladu s poddelom J.“;

(b) točka (c) se nadomesti z naslednjim:

„(c) Z odstopanjem od točke (a) lahko prosilec dokaže svojo sposobnost tako, da mu agencija potrdi program certifikacije, vzpostavljen v skladu s točko 21.A.15(b), če je proizvod, ki ga je treba certificirati:

1. zrakoplov ELA1 ali

2. motor ali propeler, vgrajen v zrakoplov ELA1.“;

(3) točka 21.A.15 se spremeni:

(a) točke (b), (c) in (d) se nadomestijo z naslednjim:

„(b) Vloga za certifikat tipa ali certifikat tipa z omejitvami vsebuje vsaj predhodne opisne podatke o proizvodu, njegovo nameravano uporabo in vrste operacij, za katere se zahteva certifikacija. Poleg tega vsebuje program certifikacije ali se po prvotni vložitvi vloge z njim dopolni zaradi dokazovanja skladnosti v skladu s točko 21.A.20, vanj pa so vključeni:

1. podroben opis projekta tipa, vključno z vsemi konfiguracijami, ki jih je treba certificirati;

2. predlagane obratovalne karakteristike in omejitve;

3. nameravana uporaba proizvoda in vrste operacij, za katere se zahteva certifikacija;

4. predlog za začetno osnovo za certifikacijo tipa, osnovo za certifikacijo podatkov o operativni ustreznosti in zahteve glede varstva okolja, ki se pripravi v skladu z zahtevami in možnostmi iz točk 21.B.80, 21.B.82 in 21.B.85;

5. predlog za razčlenitev programa certifikacije v smiselne skupine dejavnosti in podatkov za dokazovanje skladnosti, vključno s predlogom glede načinov dokazovanja skladnosti in glede s tem povezanih dokumentov o skladnosti;

6. predlog za oceno smiselnih skupin dejavnosti in podatkov za dokazovanje skladnosti, ki obravnava verjetnost neodkrite neskladnosti z osnovo za certifikacijo tipa, osnovo za certifikacijo podatkov o operativni ustreznosti ali zahtevami glede varstva okolja in morebitni vpliv navedene neskladnosti na varnost proizvoda ali varstvo okolja. Predlagana ocena upošteva najmanj elemente iz podtočk 1 do 4 točke 21.B.100(a). Vloga na podlagi te ocene vsebuje predlog za vključenost agencije v preverjanje dejavnosti in podatkov za dokazovanje skladnosti ter

7. časovni razpored projekta s pomembnejšimi mejniki.

(c) Prosilec v primeru sprememb programa certifikacije, ki vplivajo na katero koli od točk 1 do 7 točke (b), posodobi projekt certifikacije po njegovi prvotni predložitvi agenciji.

(d) Zaradi odobritve podatkov o operativni ustreznosti vloga za certifikat tipa ali certifikat tipa z omejitvami za zrakoplov vključuje njene dopolnitve ali se z njimi dopolni po prvotni vložitvi.“;

(b) dodata se naslednji točki (e) in (f):

„(e) Vloga za certifikat tipa ali certifikat tipa z omejitvami za velika letala ali velike rotoplane velja pet let, vloga za kateri koli drug certifikat tipa ali certifikat tipa z omejitvami pa velja tri leta, razen če prosilec ob vložitvi vloge ne dokaže, da proizvod zahteva več časa, da se dokaže in razglasi skladnost, agencija pa se s podaljšanim rokom strinja.

(f) Če certifikat tipa ali certifikat tipa z omejitvami v roku iz točke (e) ni bil izdan ali če je očitno, da ne bo izdan, lahko prosilec:

1. vloži novo vlogo ter zagotovi skladnost z osnovo za certifikacijo tipa, osnovo za certifikacijo podatkov o operativni ustreznosti in zahtevami glede varstva okolja, kot jih določi in o njih uradno obvesti agencija v skladu s točkami 21.B.80, 21.B.82 in 21.B.85 za datum nove vloge ali

2. prosi za podaljšanje roka iz točke (e) in predlaga nov datum za izdajo certifikata tipa ali certifikata tipa z omejitvami. V takem primeru prosilec zagotovi skladnost z osnovo za certifikacijo tipa, osnovo za certifikacijo podatkov o operativni ustreznosti in zahtevami glede varstva okolja, kot jih določi in o njih uradno obvesti agencija v skladu s točkami 21.B.80, 21.B.82 in 21.B.85 za datum, ki ga izbere prosilec. Vendar navedeni datum ne sme biti več kot pet let zgodnejši od novega datuma, ki ga predlaga prosilec za izdajo certifikata tipa ali certifikata tipa z omejitvami za vlogo za certifikat tipa ali certifikat tipa z omejitvami za velik zrakoplov ali velik rotoplan in ne več kot tri leta zgodnejši za vlogo za kateri koli drug certifikat tipa ali certifikat tipa z omejitvami.“;

(4) točka 21.A.16A se črta;

(5) točka 21.A.16B se črta;

(6) točka 21.A.17A se črta;

(7) točka 21.A.17B se črta;

(8) točka 21.A.18 se črta;

(9) točki 21.A.20 in 21.A.21 se nadomestita z naslednjim:

„21.A.20 **Dokazovanje skladnosti z osnovo za certifikacijo tipa, osnovo za certifikacijo podatkov o operativni ustreznosti in zahtevami glede varstva okolja**

(a) Prosilec po tem, ko agencija sprejme program certifikacije, dokaže skladnost z osnovo za certifikacijo tipa, osnovo za certifikacijo podatkov o operativni ustreznosti in zahtevami glede varstva okolja, kot jih agencija določi in o njih uradno obvesti prosilca v skladu s točkami 21.B.80, 21.B.82 in 21.B.85, ter agenciji predstavi načine, s katerimi je bila ta skladnost dokazana.

(b) Prosilec agenciji poroča o vseh težavah ali dogodkih med postopkom dokazovanja skladnosti, ki bi lahko znatno vplivali na oceno tveganja iz točke 21.A.15(b)(6) ali na program certifikacije ali na podlagi katerih bi bila sicer potrebna sprememba stopnje vključenosti agencije, o kateri je bil prosilec predhodno uradno obveščen v skladu s točko 21.B.100(c).

(c) Prosilec v dokumentih o skladnosti zabeleži utemeljitev skladnosti, kot je navedeno v programu certifikacije.

(d) Po izvedbi vseh dokazovanj skladnosti v skladu s programom certifikacije, vključno z vsemi inšpekcijskimi pregledi in testiranji v skladu s točko 21.A.33, ter po opravljenih vseh testnih letih v skladu s točko 21.A.35, prosilec izjavi:

1. da je dokazal skladnost z osnovo za certifikacijo tipa, osnovo za certifikacijo podatkov o operativni ustreznosti in zahtevami glede varstva okolja, kot jih agencija določi in o njih uradno obvesti na podlagi programa certifikacije, ki ga je sprejela agencija, ter

2. da ni ugotovljena nobena značilnost ali lastnost, zaradi katere bi bil proizvod nevaren za uporabe, za katere se zahteva certifikacija.

(e) Prosilec agenciji predloži izjavo o skladnosti iz točke (d). Če ima prosilec ustrezno odobritev projektivne organizacije, se izjava o skladnosti izda v skladu s poddelom J in predloži agenciji.

21.A.21 **Zahteve glede izdaje certifikata tipa ali certifikata tipa z omejitvami**

(a) Za izdajo certifikata tipa proizvoda ali, če zrakoplov ne izpolnjuje bistvenih zahtev iz Priloge II k Uredbi (EU) 2018/1139, certifikata tipa zrakoplova z omejitvami, prosilec:

1. dokaže svojo sposobnost v skladu s točko 21.A.14;

2. upošteva točko 21.A.20;

3. za motor in propeler, če sta vgrajena v zrakoplov, dokaže, da:

(A) je bil certifikat tipa izdan ali določen v skladu s to uredbo ali

(B) je bilo dokazano, da sta skladna z določeno osnovo za certifikacijo tipa zrakoplova in z zahtevami glede varstva okolja, ki jih kot potrebne za zagotovitev varnega leta zrakoplova določi in o njih uradno obvesti agencija.

(b) Z odstopanjem od točke (a)(2) je prosilec na svojo zahtevo, ki jo vključi v izjavo iz točke 21.A.20(d), upravičen do izdaje certifikata tipa ali certifikata tipa z omejitvami za zrakoplov, še preden dokaže skladnost z osnovo za certifikacijo podatkov o operativni ustreznosti, če prosilec navedeno skladnost dokaže še pred datumom, ko se navedeni podatki dejansko uporabijo.“;

(10) točka 21.A.23 se črta;

(11) v točki 21.A.31(a) se točka 4 nadomesti z naslednjim:

„4. kateri koli drugi podatki, ki s primerjavo omogočajo določitev plovnosti in, če je primerno, okoljske značilnosti poznejših proizvodov istega tipa.“;

(12) točka 21.A.33 se nadomesti z naslednjim:

„21.A.33 **Inšpekcijski pregledi in testiranje**

(a) (Rezervirano)

(b) Prosilec pred izvedbo posameznega testiranja v okviru dokazovanja skladnosti, kot se zahteva v točki 21.A.20, preveri:

1. ali so za testni primerek:

(i) materiali in postopki ustrezno skladni s specifikacijami za predlagani projekt tipa;

(ii) deli proizvodov ustrezno skladni z načrti za predlagani projekt tipa in

(iii) proizvodni procesi, konstrukcija in montaža ustrezno skladni s tistimi iz predlaganega projekta tipa ter

2. ali je preskusna in merilna oprema, ki se uporabi pri testiranju, ustrezna za testiranje in ustrezno kalibrirana.

(c) Prosilec na podlagi preverjanj, izvedenih v skladu s točko (b), izda izjavo o skladnosti, v kateri navede vse morebitne neskladnosti in utemeljitev, da te ne bodo vplivale na rezultate testa, agenciji pa omogoči inšpekcijski pregled, ki se ji zdi potreben za preverjanje veljavnosti navedene izjave.

(d) Prosilec agenciji omogoči, da:

1. pregleda vse podatke in informacije, ki se nanašajo na dokazovanje skladnosti, in

2. prisostvuje kateremu koli testiranju ali inšpekcijskemu pregledu ali izvede tako testiranje ali inšpekcijski pregled, opravljen za dokazovanje skladnosti.

(e) Glede vseh testiranj in inšpekcijskih pregledov, ki jim prisostvuje ali jih izvede agencija v skladu s točko (d)(2):

1. prosilec agenciji predloži izjavo o skladnosti iz točke (c) in

2. na testnem primerku ali preskusni in merilni opremi se ne izvede nobena sprememba, ki vpliva na veljavnost izjave o skladnosti, in sicer v obdobju od izdaje izjave o skladnosti iz točke (c) do predložitve testnega primerka agenciji za testiranje.“;

(13) točka 21.A.41 se nadomesti z naslednjim:

„21.A.41 **Certifikat tipa**

Certifikat tipa in certifikat tipa z omejitvami vključujeta projekt tipa, obratovalne omejitve, listo podatkov certifikata tipa za plovnost in emisije, veljavno osnovo za certifikacijo tipa in zahteve glede varstva okolja, s katerimi agencija beleži skladnost, ter vse druge pogoje ali omejitve, predpisane za proizvod v veljavnih certifikacijskih specifikacijah in zahtevah glede varstva okolja. Certifikat tipa in certifikat tipa z omejitvami za zrakoplove poleg tega vključujeta tudi veljavno osnovo za certifikacijo podatkov o operativni ustreznosti, podatke o operativni ustreznosti in listo podatkov certifikata tipa za hrup. Lista podatkov certifikata tipa in certifikata tipa z omejitvami za zrakoplov vključuje zapis o skladnosti glede emisij CO_2 in lista podatkov certifikata tipa za motor vključuje zapis o skladnosti glede izpušnih emisij.“;

(14) točka 21.A.91 se nadomesti z naslednjim:

„21.A.91 **Razvrstitev sprememb certifikata tipa**

Spremembe certifikata tipa so razvrščene na male in velike. ‚Manjša sprememba‘ nima znatnega učinka na maso, ravnotežje, trdnost strukture, zanesljivost, operativne značilnosti, podatke o operativni ustreznosti ali druge značilnosti, ki vplivajo na plovnost proizvoda ali njegove okoljske značilnosti. Brez poseganja v točko 21.A.19 so po tem poddelu vse druge spremembe ‚velike spremembe‘. Velike in male spremembe so odobrene v skladu s točko 21.A.95 ali 21.A.97 in ustrezno označene.“;

(15) točka 21.A.93 se nadomesti z naslednjim:

„21.A.93 **Vloga**

(a) Vloga za odobritev spremembe certifikata tipa se vloži v obliki in na način, ki ju določi agencija.

(b) Vloga vsebuje program certifikacije ali se po prvotni vložitvi vloge z njim dopolni zaradi dokazovanja skladnosti v skladu s točko 21.A.20, vanj pa so vključeni:

1. opis spremembe, ki opredeljuje:

(i) konfiguracije proizvoda v certifikatu tipa, ki bo spremenjena;

(ii) vsa področja proizvoda v certifikatu tipa, vključno z odobrenimi priročniki, ki so spremenjeni ali na katere vpliva sprememba, in

(iii) če sprememba vpliva na podatke o operativni ustreznosti, vse potrebne spremembe podatkov o operativni ustreznosti;

2. opredelitev vseh potrebnih ponovnih preiskav za dokazovanje skladnosti spremembe in področij, na katera sprememba vpliva, z osnovo za certifikacijo tipa, osnovo za certifikacijo podatkov o operativni ustreznosti in zahtevami glede varstva okolja in

3. v primeru velike spremembe certifikata tipa:

(i) predlog za začetno osnovo za certifikacijo tipa, osnovo za certifikacijo podatkov o operativni ustreznosti in zahteve glede varstva okolja, ki se pripravi v skladu z zahtevami in možnostmi iz točke 21.A.101;

(ii) predlog za razčlenitev programa certifikacije v smiselne skupine dejavnosti in podatkov za dokazovanje skladnosti, vključno s predlogom glede načinov dokazovanja skladnosti in glede s tem povezanih dokumentov o skladnosti;

(iii) predlog za oceno smiselnih skupin dejavnosti in podatkov za dokazovanje skladnosti, ki obravnava verjetnost neodkrite neskladnosti z osnovo za certifikacijo tipa, osnovo za certifikacijo podatkov o operativni ustreznosti ali zahtevami glede varstva okolja in morebitni vpliv navedene neskladnosti na varnost proizvoda ali varstvo okolja. Predlagana ocena upošteva najmanj elemente iz podtočk 1 do 4 točke 21.B.100(a). Vloga na podlagi te ocene vsebuje predlog za vključenost agencije v preverjanje dejavnosti in podatkov za dokazovanje skladnosti in

(iv) časovni razpored projekta s pomembnejšimi mejniki.

(c) Vloga za spremembo certifikata tipa za velike zrakoplove ali velike rotoplane velja pet let, vloga za spremembo katerega koli drugega certifikata tipa pa velja tri leta. Če sprememba ni odobrena ali je očitno, da ne bo odobrena v roku, določenem v tej točki, lahko prosilec:

1. vloži novo vlogo za spremembo certifikata tipa ter zagotovi skladnost z osnovo za certifikacijo tipa, osnovo za certifikacijo podatkov o operativni ustreznosti in zahtevami glede varstva okolja, kot jih določi agencija v skladu s točko 21.A.101 in o njih uradno obvesti v skladu s točko 21.B.105 za datum nove vloge, ali

2. prosi za podaljšanje roka iz prvega stavka točke (c) glede prvotne vloge in predlaga nov datum za izdajo odobritve. V takem primeru prosilec zagotovi skladnost z osnovo za certifikacijo tipa, osnovo za certifikacijo podatkov o operativni ustreznosti in zahtevami glede varstva okolja, kot jih določi agencija v skladu s točko 21.A.101 in o njih uradno obvesti v skladu s točko 21.B.105 za datum, ki ga izbere prosilec. Vendar datum ne sme biti več kot pet let zgodnejši od novega datuma, ki ga predlaga prosilec za izdajo odobritve za vlogo za certifikat tipa ali certifikat tipa z omejitvami za velik zrakoplov ali velik rotoplan, in ne več kot tri leta zgodnejši za vlogo za kateri koli drug certifikat tipa ali certifikat tipa z omejitvami.“;

(16) točke 21.A.95, 21.A.97 in 21.A.101 se nadomestijo z naslednjim:

„21.A.95 **Zahteve glede odobritve malih sprememb**

(a) Male spremembe certifikata tipa razvrsti in odobri:

1. agencija ali

2. odobrena projektivna organizacija v okviru svojih privilegijev iz točk 1 in 2 točke 21.A.263(c), kot je navedeno v pogojih odobritve.

(b) Mala sprememba certifikata tipa se odobri le:

1. ko se dokaže, da so sprememba in področja, na katera sprememba vpliva, skladni z osnovo za certifikacijo tipa in zahtevami glede varstva okolja, ki so kot sklic navedene v certifikatu tipa;

2. pri spremembi, ki vpliva na podatke o operativni ustreznosti, ko se dokaže, da so potrebne spremembe podatkov o operativni ustreznosti v skladu z osnovo za certifikacijo podatkov o operativni ustreznosti, ki je kot sklic navedena v certifikatu tipa;

3. ko je razglašena skladnost z osnovo za certifikacijo tipa, ki se uporablja v skladu s točko 1, in so utemeljitve skladnosti zabeležene v dokumentih o skladnosti in

4. ko ni ugotovljena nobena značilnost ali lastnost, zaradi katere bi bil proizvod nevaren za uporabe, za katere se zahteva certifikacija.

(c) Z odstopanjem od točke 1 v točki (b) se lahko certifikacijske specifikacije, ki so se začele uporabljati po tistih specifikacijah, ki so kot sklic navedene v certifikatu tipa, uporabijo za odobritev male spremembe, če ne vplivajo na dokazovanje skladnosti.

(d) Z odstopanjem od točke (a) in na prošnjo prosilca, vključeno v izjavo iz točke 21.A.20(d), se mala sprememba certifikata tipa za zrakoplov lahko odobri, preden se dokaže skladnost z osnovo za certifikacijo podatkov o operativni ustreznosti, če prosilec navedeno skladnost dokaže še pred datumom, ko se navedeni podatki dejansko uporabijo.

(e) Prosilec agenciji predloži bistvene podatke za spremembo in izjavo, da je bila skladnost dokazana v skladu s točko (b).

(f) Odobritev male spremembe certifikata tipa se omeji na posamezne konfiguracije certifikata tipa, na katere se sprememba nanaša.

21.A.97 **Zahteve glede odobritve velikih sprememb**

(a) Velike spremembe certifikata tipa razvrsti in odobri:

1. agencija ali

2. odobrena projektivna organizacija v okviru svojih privilegijev iz točk 1 in 8 točke 21.A.263(c), kot je navedeno v pogojih odobritve.

(b) Velika sprememba certifikata tipa se odobri le:

1. ko se dokaže, da so sprememba in področja, na katera sprememba vpliva, skladni z osnovo za certifikacijo tipa in zahtevami glede varstva okolja, kot jih je določila agencija v skladu s točko 21.A.101;

2. pri spremembi, ki vpliva na podatke o operativni ustreznosti, ko se dokaže, da so potrebne spremembe podatkov o operativni ustreznosti v skladu z osnovo za certifikacijo podatkov o operativni ustreznosti, kot jo je določila agencija v skladu s točko 21.A.101, ter

3. ko je dokazana skladnost s točkama 1 in 2 v skladu s točko 21.A.20, kot se uporablja za spremembo.

(c) Z odstopanjem od točk 2 in 3 točke (b) in na prošnjo prosilca, vključeno v izjavo iz točke 21.A.20(d), se velika sprememba certifikata tipa za zrakoplov lahko odobri, preden se dokaže skladnost z osnovo za certifikacijo podatkov o operativni ustreznosti, če prosilec navedeno skladnost dokaže še pred datumom, ko se navedeni podatki dejansko uporabijo.

(d) Odobritev velike spremembe certifikata tipa se omeji na posamezne konfiguracije certifikata tipa, na katere se sprememba nanaša.

21.A.101 **Osnova za certifikacijo tipa, osnova za certifikacijo podatkov o operativni ustreznosti in zahteve glede varstva okolja pri veliki spremembi certifikata tipa**

(a) Velika sprememba certifikata tipa in področja, na katera sprememba vpliva, so skladni bodisi s certifikacijskimi specifikacijami, ki se za spremenjeni proizvod uporabljajo na dan vložitve vloge za spremembo, bodisi s certifikacijskimi specifikacijami, ki se začnejo uporabljati po navedenem datumu, v skladu s točko (f) v nadaljevanju. Veljavnost vloge se določi v skladu s točko 21.A.93(c). Poleg tega mora biti spremenjeni proizvod skladen z zahtevami glede varstva okolja, ki jih določi agencija v skladu s točko 21.B.85.

(b) Z odstopanjem od točke (a) se lahko v katerem koli od naslednjih primerov uporabi zgodnejša sprememba certifikacijske specifikacije iz točke (a) in katere koli druge certifikacijske specifikacije, ki je neposredno povezana, razen če se ni zgodnejša sprememba začela uporabljati pred datumom začetka uporabe zadevne certifikacijske specifikacije, ki je kot sklic navedena v certifikatu tipa:

1. če agencija meni, da sprememba ni pomembna. Pri odločanju o tem, ali je neka sprememba pomembna, agencija upošteva spremembo v kontekstu vseh predhodnih pomembnih sprememb projekta in vseh povezanih revizij veljavnih certifikacijskih specifikacij, ki so kot sklic navedene v certifikatu tipa za proizvod. Spremembe, ki izpolnjujejo eno od naslednjih meril, se samodejno štejejo za pomembne:

(i) splošna konfiguracija ali načela konstruiranja niso ohranjena;

(ii) podmene, uporabljene za certifikacijo proizvoda, ki ga je treba spremeniti, niso več veljavne;

2. vsako področje, sistem, del ali naprava, za katere agencija meni, da sprememba nanje ne vpliva;

3. vsako področje, sistem, del ali naprava, na katere vpliva sprememba in za katere agencija meni, da njihova skladnost s certifikacijskimi specifikacijami iz točke (a) bistveno ne prispeva k ravni varnosti spremenjenega proizvoda ali je nepraktična.

(c) Z odstopanjem od točke (a) so v primeru spremembe na zrakoplovu (razen na rotoplanu) z največjo maso 2 722 kg (6 000 lb) ali manj ali na neturbinskem rotoplanu z največjo maso 1 361 kg (3 000 lb) ali manj spremembe in področja, na katera sprememba vpliva, v skladu z osnovo za certifikacijo tipa, ki je kot sklic navedena v certifikatu tipa. Če pa agencija meni, da je sprememba na nekem področju pomembna, lahko zahteva, da so sprememba in področja, na katera sprememba vpliva, skladni s spremembami certifikacijskih specifikacij osnove za certifikacijo tipa, ki je kot sklic navedena v certifikatu tipa, ter z vsemi drugimi certifikacijskimi specifikacijami, ki so s tem neposredno povezane, razen če agencija ne meni tudi, da skladnost z navedeno spremembo bistveno ne prispeva k ravni varnosti spremenjenega proizvoda ali da ni praktična.

(d) Če agencija meni, da certifikacijske specifikacije, ki se uporabljajo na dan vloge za spremembo, ne zagotavljajo ustreznih standardov v zvezi s predlagano spremembo, so tudi sprememba in področja, na katera sprememba vpliva, skladni z vsemi posebnimi pogoji in spremembami navedenih pogojev, ki jih določi agencija v skladu s točko 21.B.75, da se zagotovi raven varnosti, enakovredna tisti iz certifikacijskih specifikacij, ki se uporabljajo na dan vloge za spremembo.

(e) Z odstopanjem od točk (a), (b) in (c) so lahko sprememba in področja, na katera sprememba vpliva, skladni z alternativo certifikacijskim specifikacijam, ki jo določi agencija, če jo predlaga prosilec in če agencija meni, da alternativa zagotavlja raven varnosti, ki je:

1. v primeru certifikata tipa:

(i) enakovredna tisti iz certifikacijskih specifikacij, ki jo določi agencija na podlagi zgornjih točk (a), (b) ali (c), ali

(ii) skladna z bistvenimi zahtevami iz Priloge II k Uredbi (EU) 2018/1139;

2. v primeru certifikata tipa z omejitvami ustrezna glede na nameravano uporabo.

(f) Če se prosilec odloči zagotoviti skladnost s certifikacijsko specifikacijo iz spremembe, ki se začne uporabljati po vložitvi vloge za spremembo certifikata tipa, so tudi sprememba in področja, na katera sprememba vpliva, skladni s katero koli drugo certifikacijsko specifikacijo, ki je s tem neposredno povezana.

(g) Če vloga za spremembo certifikata tipa za zrakoplov vključuje spremembe podatkov o operativni ustreznosti ali se z njimi dopolni po prvotni vložitvi, se osnova za certifikacijo podatkov o operativni ustreznosti določi v skladu s točkami (a) do (f).“;

(17) točka 21.A.103 se črta;

(18) točki 21.A.111 in 21.A.112A se nadomestita z naslednjim:

„21.A.111 **Področje uporabe**

V tem poddelu so določeni postopki za odobritev velikih sprememb certifikatov tipa v skladu s postopki za dodatne certifikate tipa ter pravice in obveznosti prosilcev za navedene certifikate in njihove nosilce. V tem poddelu sklicevanja na certifikate tipa vključujejo certifikate tipa in certifikate tipa z omejitvami.

21.A.112A **Upravičenost**

Vsaka fizična in pravna oseba, ki je dokazala ali je v postopku dokazovanja svoje sposobnosti v skladu s točko 21. A.112B, lahko vloži vlogo za dodatni certifikat tipa v skladu s pogoji iz tega poddela.“;

(19) točka 21.A.112B se spremeni:

(a) točka (a) se nadomesti z naslednjim:

„(a) Prosilec za dodatni certifikat tipa dokaže svojo sposobnost tako, da pridobi odobritev projektivne organizacije, ki jo izda agencija v skladu s poddelom J.“;

(b) točka (c) se nadomesti z naslednjim:

„(c) Z odstopanjem od točke (a) lahko prosilec v primeru proizvodov iz točke 21.A.14(c) dokaže svojo sposobnost tako, da mu agencija potrdi program certifikacije, vzpostavljen v skladu s točko 21.A.93(b).“;

(20) točka 21.A.113 se spremeni:

(a) točka (b) se nadomesti z naslednjim:

„(b) Pri vložitvi vloge za izdajo dodatnega certifikata tipa prosilec:

(i) v vlogo vključi informacije, ki se zahtevajo v skladu s točko 21.A.93(b);

(ii) navede, ali je oziroma bo podatke o certifikaciji v celoti pripravil prosilec ali bodo pripravljeni na podlagi dogovora z lastnikom podatkov o certifikaciji tipa.“;

(b) doda se točka (c):

„(c) Točka 21.A.93(c) se uporablja za zahteve o rokih veljavnosti vloge ter zahteve, povezane s potrebo po posodabljanju osnove za certifikacijo tipa, osnove za certifikacijo podatkov o operativni ustreznosti in zahtev glede varstva okolja, če sprememba ni bila odobrena ali je očitno, da ne bo odobrena v določenem roku.“;

(21) točka 21.A.114 se črta;

(22) točka 21.A.115 se nadomesti z naslednjim:

„21.A.115 **Zahteve glede odobritve velikih sprememb v obliki dodatnega certifikata tipa**

(a) Dodatne certifikate tipa izda:

1. agencija ali

2. odobrena projektivna organizacija v okviru svojih privilegijev iz točk 1 in 9 točke 21.A.263(c), kot je navedeno v pogojih odobritve.

(b) Dodatni certifikat tipa se izda le:

1. ko prosilec dokaže svojo sposobnost v skladu s točko 21.A.112B;

2. ko se dokaže, da so sprememba certifikata tipa in področja, na katera sprememba vpliva, skladni z osnovo za certifikacijo tipa in zahtevami glede varstva okolja, kot jih je določila agencija v skladu s točko 21.A.101;

3. če se v primeru dodatnega certifikata tipa, ki vpliva na podatke o operativni ustreznosti, dokaže, da so potrebne spremembe podatkov o operativni ustreznosti v skladu z osnovo za certifikacijo podatkov o operativni ustreznosti, kot jo je določila agencija v skladu s točko 21.A.101;

4. ko je dokazana skladnost s točkama 2 in 3 v skladu s točko 21.A.20, kot se uporablja za spremembo, ter

5. če je prosilec navedel, da je podatke o certifikaciji predložil na podlagi dogovora z lastnikom podatkov o certifikaciji tipa v skladu s točko 21.A.113(b):

(i) je nosilec certifikata tipa navedel, da nima tehničnih pripomb na informacije, predložene na podlagi točke 21.A.93, ter

(ii) nosilec certifikata tipa soglaša, da bo sodeloval z nosilcem dodatnega certifikata tipa, da se izpolnijo vse obveznosti za stalno plovnost spremenjenega proizvoda z izpolnjevanjem točk 21.A.44 in 21.A.118A.

(c) Z odstopanjem od točk 3 in 4 točke (b) je prosilec na svojo zahtevo, ki jo vključi v izjavo iz točke 21.A.20(d), upravičen do izdaje dodatnega certifikata tipa za zrakoplov, še preden dokaže skladnost z osnovo za certifikacijo podatkov o operativni ustreznosti, če prosilec navedeno skladnost dokaže še pred datumom, ko se morajo navedeni podatki dejansko uporabiti.

(d) Dodatni certifikat tipa se omeji na posamezne konfiguracije certifikata tipa, na katere se velika sprememba nanaša.“;

(23) v točki 21.A.130 se točka (b) nadomesti z naslednjim:

„(b) Izjava o skladnosti vključuje vse naslednje:

1. za vsak proizvod, del ali napravo izjavo, da je v skladu z odobrenimi projektnimi podatki in da zagotavlja varno delovanje;

2. za vsak zrakoplov izjavo, da so bili opravljeni pregledi zrakoplova na zemlji in v zraku v skladu s točko 21.A.127(a);

3. za vsak motor ali propeler s spremenljivim korakom izjavo, da je proizvajalec opravil končno testiranje delovanja motorja ali propelerja s spremenljivim korakom v skladu s točko 21.A.128;

4. poleg tega v zvezi z okoljskimi zahtevami vključuje:

(i) izjavo, da je dokončan motor v skladu z veljavnimi zahtevami glede izpušnih emisij iz motorja na dan proizvodnje motorja, in;

(ii) izjavo, da je dokončano letalo na dan izdaje prvega spričevala o plovnosti v skladu z veljavnimi zahtevami glede emisij CO_2.“;

(24) v točki 21.A.145 se točki (b) in (c) nadomestita z naslednjim:

„(b) v zvezi z vsemi potrebnimi podatki o plovnosti in okolju:

1. proizvodna organizacija prejme take podatke od agencije in nosilca certifikata tipa, certifikata tipa z omejitvami ali odobritve projekta ali prosilca zanje, vključno z vsemi odobrenimi izjemami od zahtev za omejitev nastajanja CO_2, da ugotovi skladnost z veljavnimi projektnimi podatki;

2. je proizvodna organizacija vzpostavila postopek za zagotavljanje, da so podatki o plovnosti in okolju pravilno vključeni v njene podatke o proizvodnji, in

3. so ti podatki ažurirani in na voljo zaposlenim, ki jih potrebujejo pri izpolnjevanju svojih obveznosti;

(c) v zvezi s poslovodstvom in zaposlenimi:

1. proizvodna organizacija imenuje poslovodnega delavca, ki je odgovoren pristojnemu organu. Ta je v organizaciji odgovoren za to, da celotna proizvodnja poteka po zahtevanih standardih in da proizvodna organizacija ves čas izpolnjuje podatke in postopke, opredeljene v predstavitvi v skladu s točko 21.A.143;

2. proizvodna organizacija imenuje osebo ali skupino oseb, ki zagotavljajo, da organizacija izpolnjuje zahteve iz te priloge (del 21), in opredeli obseg njihovih pooblastil. Te osebe so neposredno podrejene odgovornemu poslovodnemu delavcu iz točke 1. Imenovane osebe so sposobne dokazati ustrezno znanje, izobrazbo in izkušnje za izpolnjevanje svojih odgovornosti;

3. imajo zaposleni na vseh ravneh ustrezna pooblastila za opravljanje njim dodeljenih odgovornosti in da v proizvodni organizaciji obstaja celovito in učinkovito usklajevanje v zvezi z zadevami glede podatkov o plovnosti in okolju;“;

(25) v točki 21.A.147 se točka (a) nadomesti z naslednjim:

„(a) Po izdaji odobritve proizvodne organizacije vse spremembe v odobreni proizvodni organizaciji, ki so pomembne za dokazovanje skladnosti ali za plovnostne in okoljske značilnosti proizvoda, dela ali naprave, zlasti spremembe sistema kakovosti, odobri pristojni organ. Vloga za odobritev se v pisni obliki vloži pri pristojnem organu, organizacija pa pred izvedbo spremembe pristojnemu organu dokaže, da je v skladu s tem poddelom.“;

(26) v točki 21.A.174 se točka (b) nadomesti z naslednjim:

„(b) Vloge za spričevalo o plovnosti ali spričevalo o plovnosti z omejitvami vključujejo:

1. vrsto spričevala o plovnosti, za katero se zaprosi;

2. pri novih zrakoplovih:

(i) izjavo o skladnosti:

— izdano po točki 21.A.163(b) ali

— izdano po točki 21.A.130, ki jo validira pristojni organ, ali

— za uvožen zrakoplov izjavo, ki jo podpiše izvozni organ, da je zrakoplov v skladu s projektom, ki ga je odobrila agencija;

(ii) poročilo o masi in ravnotežju z razporedom nakladanja ter

(iii) priročnik za letenje, če ga za ta zrakoplov zahtevajo veljavne certifikacijske specifikacije;

3. pri rabljenih zrakoplovih:

(i) s poreklom iz države članice certifikat pregleda plovnosti, izdan v skladu z delom M;

(ii) s poreklom iz države nečlanice:

— izjavo pristojnega organa države, v kateri je zrakoplov registriran ali je bil registriran, o statusu plovnosti zrakoplova v njegovem registru ob predaji;

— poročilo o masi in ravnotežju z razporedom nakladanja;

— priročnik za letenje, če ga za ta zrakoplov zahteva veljavna plovnostna koda;

— preteklo evidenco, da se ugotovi standard proizvodnje, sprememb in vzdrževanja zrakoplova, vključno z vsemi omejitvami, povezanimi s spričevalom o plovnosti z omejitvami po točki 21.B.327;

— priporočilo za izdajo spričevala o plovnosti ali spričevala o plovnosti z omejitvami in certifikat pregleda plovnosti po pregledu plovnosti v skladu z delom M ter

— datum, ko je bilo izdano prvo spričevalo o plovnosti in, če veljajo standardi iz zvezka III Priloge 16, podatke o metrični vrednosti CO_2.“;

(27) točka 21.A.231 se nadomesti z naslednjim:

„21.A.231 **Področje uporabe**

V tem poddelu so določeni postopek za odobritev projektivnih organizacij in pravila, ki urejajo pravice in obveznosti prosilcev za take odobritve in njihovih nosilcev. V tem poddelu sklicevanja na certifikate tipa vključujejo certifikate tipa in certifikate tipa z omejitvami.“;

(28) točka 21.A.251 se nadomesti z naslednjim:

„21.A.251 **Pogoji odobritve**

Pogoji odobritve opredeljujejo vrste projektiranja, kategorije proizvodov, delov in naprav, za katere ima projektivna organizacija odobritev, ter funkcije in obveznosti, za katerih izvajanje ima organizacija odobritev v zvezi s plovnostjo, operativno ustreznostjo in okoljskimi značilnostmi proizvodov. Za odobritve projektivne organizacije, ki zajemajo dovoljenje za certifikacijo tipa ali dovoljenje po odredbi o evropskem tehničnem standardu (ETSO) za pomožne pogonske enote (PPE), pogoji odobritve dodatno vsebujejo seznam proizvodov ali PPE. Navedeni pogoji se izdajo kot del odobritve projektivne organizacije.“;

(29) točka 21.A.258 se spremeni:

(a) točka (a) se nadomesti z naslednjim:

„(a) Če se med preiskavami iz točk 21.A.257 in 21.B.100 najdejo objektivni dokazi, da nosilec odobritve projektivne organizacije ne izpolnjuje veljavnih zahtev iz te priloge, se ugotovitve razvrstijo na naslednji način:

1. ugotovitev prve stopnje je vsakršna neskladnost z zahtevami te priloge, ki bi lahko povzročila nekontrolirane neskladnosti z veljavnimi zahtevami in vplivala na varnost zrakoplova;

2. ugotovitev druge stopnje je vsakršna neskladnost z zahtevami te priloge, ki ni opredeljena kot ugotovitev prve stopnje.“;

(b) točki (c) in (d) se nadomestita z naslednjim:

„(c) Po prejemu obvestila o ugotovitvah na podlagi veljavnih upravnih postopkov, ki jih določi agencija:

1. nosilec odobritve projektivne organizacije pri ugotovitvah prve stopnje v največ 21 delovnih dneh po pisni potrditvi ugotovitev agenciji zadovoljivo dokaže, da je sprejel ustrezne popravne ukrepe;

2. nosilec odobritve projektivne organizacije pri ugotovitvah druge stopnje v roku, ki ga določi agencija in je ustrezen glede na naravo ugotovitev ter najprej ni daljši od treh mesecev, agenciji zadovoljivo dokaže, da je sprejel ustrezne popravne ukrepe. Agencija lahko navedeni začetni rok podaljša, če meni, da narava ugotovitev to omogoča, in če je prosilec predložil načrt popravnih ukrepov, s katerim je agencija zadovoljna, ter

3. ugotovitev tretje stopnje od nosilca odobritve projektivne organizacije ne zahteva takojšnjega ukrepanja.

(d) Pri ugotovitvah prve ali druge stopnje se lahko odobritev projektivne organizacije delno ali v celoti začasno razveljavi ali prekliče, v skladu z veljavnimi upravnimi postopki, ki jih določi agencija. V takem primeru nosilec odobritve projektivne organizacije pravočasno potrdi prejem obvestila o začasni razveljavitvi ali preklicu odobritve projektivne organizacije.“;

(30) točka 21.A.263 se nadomesti z naslednjim:

„21.A.263 **Privilegiji**

(a) (Rezervirano)

(b) (Rezervirano)

(c) Nosilec odobritve projektivne organizacije ima v okviru pogojev odobritve, kot jih določi agencija, in na podlagi ustreznih postopkov sistema za zagotavljanje projektov pravico:

1. razvrščati spremembe certifikatov tipa ali dodatnih certifikatov tipa in projektov popravil kot ‚velike‘ ali ‚male‘;

2. odobriti male spremembe certifikatov tipa ali dodatnih certifikatov tipa in projektov malih popravil;

3. (Rezervirano);

4. (Rezervirano);

5. odobriti nekatere projekte velikih popravil na podlagi poddela M za proizvode ali pomožne pogonske enote (PPE);

6. za nekatere zrakoplove odobriti pogoje letenja, pod katerimi je mogoče izdati dovoljenje za letenje v skladu s točko 21.A.710(a)(2), razen glede dovoljenj za letenje, izdanih za namene iz točke 21.A.701(a)(15);

7. izdati dovoljenje za letenje v skladu s točko 21.A.711(b) za zrakoplov, ki ga je sam projektiral ali spremenil ali za katerega je v skladu s točko 21.A.263(c)(6) odobril pogoje letenja, pod katerimi se lahko izda dovoljenje za letenje, in če imetnik odobritve projektivne organizacije sam:

(i) nadzoruje konfiguracijo zrakoplova in

(ii) potrdi skladnost s pogoji projektiranja, odobrenimi za letenje;

8. odobriti nekatere velike spremembe certifikata tipa na podlagi poddela D ter

9. izdati nekatere dodatne certifikate tipa na podlagi poddela E in odobriti nekatere velike spremembe navedenih certifikatov.“;

(31) točka 21.A.265 se nadomesti z naslednjim:

„21.A.265 **Obveznosti nosilca**

Nosilec odobritve projektivne organizacije v okviru pogojev odobritve, kot jih določi agencija:

(a) vzdržuje priročnik, ki se zahteva na podlagi točke 21.A.243, v skladu s sistemom zagotavljanja projektov;

(b) zagotovi, da se ta priročnik ali ustrezni postopki, vključeni z navzkrižnimi sklicevanji, uporabljajo kot temeljni delovni dokument v organizaciji;

(c) navede, da so projekti za proizvode ali njihove spremembe oziroma popravila skladni z veljavnimi specifikacijami in zahtevami ter da nimajo lastnosti, ki ne bi bile varne;

(d) agenciji predloži izjave in z njimi povezane dokumente, ki potrjujejo skladnost s točko (c), razen pri postopku odobritve, ki se izvede v skladu s točko 21.A.263(c);

(e) agenciji predloži podatke in informacije, ki se nanašajo na ukrepe iz točke 21.A.3B;

(f) v skladu s točko 21.A.263(c)(6) določi pogoje letenja, na podlagi katerih je mogoče izdati dovoljenje za letenje;

(g) v skladu s točko 21.A.263(c)(7) ugotovi skladnost s točkama (b) in (e) točke 21.A.711, preden se izda dovoljenje za letenje zrakoplova;

(h) opredeli podatke in informacije, ki se izdajo na podlagi pristojnosti odobrene projektivne organizacije ter v okviru pogojev odobritve, kot jih določi agencija, z naslednjo izjavo: ‚Tehnična vsebina tega dokumenta je odobrena na podlagi DOA št. EASA. 21J.[XXXX]'.";

(32) točka 21.A.431A se spremeni:

(a) točka (a) se nadomesti z naslednjim:

„(a) V tem poddelu so določeni postopek za odobritev projekta popravila proizvoda, dela ali naprave ter pravice in obveznosti prosilcev za take odobritve in njihovih nosilcev.";

(b) točki (c) in (d) se nadomestita z naslednjim:

„(c) ‚Popravilo' pomeni odpravo poškodbe in/ali vračilo v plovno stanje, potem ko proizvajalec proizvod, del ali napravo prvič sprosti v uporabo.

(d) Odprava poškodbe z zamenjavo delov ali naprav, ki ne zahteva projektiranja, se šteje za vzdrževanje in zato zanjo ni potrebna odobritev po tej prilogi.";

(c) doda se naslednja točka (f):

„(f) V tem poddelu sklicevanja na certifikate tipa vključujejo certifikate tipa in certifikate tipa z omejitvami.";

(33) točka 21.A.432B se spremeni:

(a) točka (a) se nadomesti z naslednjim:

„(a) Prosilec za odobritev projekta velikega popravila dokaže svojo sposobnost s tem, da ima odobritev projektivne organizacije, ki jo izda agencija v skladu s poddelom J.";

(b) točka (c) se nadomesti z naslednjim:

„(c) Z odstopanjem od točke (a) lahko prosilec v primeru proizvodov iz točke 21.A.14(c) dokaže svojo sposobnost tako, da mu agencija potrdi program certifikacije, vzpostavljen v skladu s točko 21.A.432C (b).";

(34) vstavi se naslednja točka 21.A.432C:

„21.A.432C **Vloga za odobritev projekta popravila**

(a) Vloga za odobritev projekta popravila se vloži v obliki in na način, ki ju določi agencija.

(b) Vloga za odobritev projekta velikega popravila vsebuje program certifikacije ali se po prvi vložitvi dopolni s programom certifikacije, ki vključuje:

1. opis poškodbe in projekt popravila, v katerem je opredeljena konfiguracija projekta tipa, na podlagi katere bo opravljeno popravilo;

2. opredelitev vseh področij projekta tipa in odobrenih priročnikov, ki se spremenijo ali na katere vpliva projekt popravila;

3. opredelitev vseh potrebnih ponovnih preiskav za dokazovanje skladnosti projekta popravila in področij, na katera sprememba vpliva, z osnovo za certifikacijo tipa, ki je kot sklic navedena v certifikatu tipa, dodatnem certifikatu tipa ali dovoljenju ETSO za pomožno pogonsko enoto, kot je ustrezno;

4. vse predlagane spremembe osnove za certifikacijo tipa, ki je kot sklic navedena v certifikatu tipa, dodatnem certifikatu tipa ali dovoljenju ETSO za pomožno pogonsko enoto, kot je ustrezno;

5. predlog za razčlenitev programa certifikacije v smiselne skupine dejavnosti in podatkov za dokazovanje skladnosti, vključno s predlogom glede načina in postopka za dokazovanje skladnosti s točko 21.A.433(a)(1) ter sklici na povezane dokumente o skladnosti;

6. predlog za oceno smiselnih skupin dejavnosti in podatkov za dokazovanje skladnosti, ki obravnava verjetnost neodkrite neskladnosti z osnovo za certifikacijo tipa in morebitni vpliv navedene neskladnosti na varnost proizvoda. Predlagana ocena upošteva najmanj elemente iz podtočk 1 do 4 točke 21.B.100(a). Vloga na podlagi te ocene vsebuje predlog za vključenost agencije v preverjanje dejavnosti in podatkov za dokazovanje skladnosti ter

7. navedbo, ali je podatke o certifikaciji v celoti pripravil prosilec ali so bili pripravljeni na podlagi dogovora z lastnikom podatkov o certifikaciji tipa.“;

(35) točki 21.A.433 in 21.A.435 se nadomestita z naslednjim:

„21.A.433 **Zahteve glede odobritve projekta popravila**

(a) Projekt popravila se odobri le:

1. če se na podlagi programa certifikacije iz točke 21.A.432C(b) dokaže, da je projekt popravila skladen z osnovo za certifikacijo tipa, ki je kot sklic navedena v certifikatu tipa, dodatnem certifikatu tipa ali dovoljenju ETSO za pomožno pogonsko enoto, kot je ustrezno, ter z vsemi spremembami, kot jih določi in o njih uradno obvesti agencija v skladu s točko 21.B.450;

2. ko je razglašena skladnost z osnovo za certifikacijo tipa, ki se uporablja v skladu s točko (a)(1), in so utemeljitve skladnosti zabeležene v dokumentih o skladnosti;

3. ko ni ugotovljena nobena značilnost ali lastnost, zaradi katere bi bil proizvod nevaren za uporabe, za katere se zahteva certifikacija, ter

4. če je prosilec navedel, da je podatke o certifikaciji predložil na podlagi dogovora z lastnikom podatkov o certifikaciji tipa v skladu s točko 21.A.432C(b)(7):

(i) če je nosilec navedel, da nima tehničnih pripomb na informacije, predložene na podlagi točke (a)(2), ter

(ii) če nosilec soglaša, da bo sodeloval z nosilcem odobritve projekta popravila, da se zagotovi izpolnjevanje vseh obveznosti za stalno plovnost spremenjenega proizvoda z izpolnjevanjem točke 21.A.451.

(b) Prosilec agenciji predloži izjavo iz točke (a)(2) in na zahtevo agencije tudi vse potrebne bistvene podatke.

21.A.435 **Klasifikacija in odobritev projekta popravila**

(a) Projekt popravila se razvrsti kot ‚velik‘ ali ‚mali‘ v skladu z merili iz točke 21.A.91 glede spremembe certifikata tipa.

(b) Projekt popravila razvrsti in odobri:

1. agencija ali

2. odobrena projektivna organizacija v okviru svojih privilegijev iz točk 1, 2 in 5 točke 21.A.263(c), kot je navedeno v pogojih odobritve.“;

(36) točka 21.A.437 se črta;

(37) točke 21.A.604, 21.A.605 in 21.A.606 se nadomestijo z naslednjim:

„21.A.604 **Dovoljenje ETSO za pomožno pogonsko enoto (PPE)**

V zvezi z dovoljenjem ETSO za pomožno pogonsko enoto:

(a) z odstopanjem od točk 21.A.603, 21.A.610 in 21.A.615 se uporabljajo naslednje točke: 21.A.15, 21.A.20, 21. A.21, 21.A.31, 21.A.33, 21.A.44, 21.B.75 in 21.B.80. Vendar se namesto certifikata tipa v skladu s točko 21. A.606 izda dovoljenje ETSO;

(b) z odstopanjem od točke 21.A.611 se za odobritev sprememb projekta, ki jih izvede nosilec dovoljenja ETSO za pomožno pogonsko enoto, uporabljajo zahteve poddela D, za odobritev sprememb projekta, ki jih izvedejo drugi prosilci, pa se uporabljajo zahteve poddela E. Če se uporabljajo zahteve poddela E, se namesto dodatnega certifikata tipa izda ločeno dovoljenje ETSO, ter

(c) za odobritev projekta popravila se uporabljajo zahteve iz poddela M.

21.A.605 **Zahteve glede podatkov**

(a) Prosilec agenciji predloži naslednje dokumente:

1. program certifikacije za dovoljenje ETSO, v katerem navede načine dokazovanja skladnosti s točko 21. A.606(b);

2. izjavo o skladnosti, iz katere izhaja, da prosilec izpolnjuje zahteve iz tega poddela;

3. deklaracijo o projektu in izvedbi (DPI), v kateri je navedeno, da je prosilec dokazal, da je artikel skladen z veljavnim ETSO v skladu s programom certifikacije;

4. kopijo tehničnih podatkov, ki se zahtevajo na podlagi veljavnega ETSO;

5. predstavitev (oziroma sklic na predstavitev) iz točke 21.A.143 za pridobitev ustrezne odobritve proizvodne organizacije na podlagi poddela G ali priročnik (oziroma sklic na priročnik) iz točke 21.A.125A(b) za proizvodnjo na podlagi poddela F brez odobritve proizvodne organizacije;

6. za PPE priročnik (oziroma sklic na priročnik) iz točke 21.A.243 za pridobitev ustrezne odobritve projektivne organizacije na podlagi poddela J;

7. za vse druge artikle postopke (oziroma sklic na postopke) iz točke 21.A.602B(b)(2).

(b) Prosilec agenciji poroča o kakršnih koli težavah ali dogodkih med postopkom odobritve, ki bi lahko znatno vplivali na dovoljenje ETSO.

21.A.606 **Zahteve glede izdaje dovoljenja ETSO**

Prosilec za izdajo dovoljenja ETSO:

(a) dokaže svojo sposobnost v skladu s točko 21.A.602B;

(b) dokaže, da je artikel skladen s tehničnimi pogoji veljavnega ETSO ali z odstopanji od njih, odobrenimi v skladu s točko 21.A.610, če obstajajo;

(c) izpolnjuje zahteve iz tega poddela ter

(d) izjavi, da ni ugotovljena nobena značilnost ali lastnost, zaradi katere bi bil artikel nevaren za uporabe, za katere se zahteva certifikacija.“;

(38) v točki 21.A.701 se doda točka 16:

„16. letenje z zrakoplovom zaradi odpravljanja napak ali preverjanja delovanja enega ali več sistemov, delov ali naprav po vzdrževanju.“;

(39) v točki 21.B.5 se točka (a) nadomesti z naslednjim:

„(a) Ta oddelek določa postopek za pristojni organ pri izvrševanju nalog in obveznosti v zvezi z izdajo, vzdrževanjem, spremembami, začasno razveljavitvijo in preklicem certifikatov, spričeval, odobritev, potrdil in dovoljenj, navedenih v tej Prilogi I.“;

(40) poddel B oddelka B se nadomesti z naslednjim:

„PODDEL B – CERTIFIKATI TIPA IN CERTIFIKATI TIPA Z OMEJITVAMI

21.B.70 **Certifikacijske specifikacije**

Agencija v skladu s členom 76(3) Uredbe (EU) 2018/1139 izda certifikacijske specifikacije in druge podrobne specifikacije, vključno s certifikacijskimi specifikacijami za plovnost, podatki o operativni ustreznosti in varstvu okolja, ki jih lahko pristojni organi, organizacije in osebje uporabljajo za prikaz skladnosti proizvodov, delov in naprav z ustreznimi bistvenimi zahtevami iz prilog II, IV in V k navedeni uredbi ter s tistimi glede varstva okolja iz člena 9(2) in Priloge III k navedeni uredbi. Te specifikacije so dovolj podrobne in specifične, da lahko prosilci iz njih razberejo pogoje izdaje, spremembe ali dopolnitve certifikatov.

21.B.75 **Posebni pogoji**

(a) Agencija za proizvod predpiše posebne podrobne tehnične specifikacije, imenovane posebni pogoji, če zadevne certifikacijske specifikacije ne vsebujejo primernih ali ustreznih varnostnih standardov za proizvod, ker:

1. ima proizvod nove ali neobičajne konstrukcijske značilnosti v zvezi s konstrukcijsko prakso, na kateri temeljijo veljavne certifikacijske specifikacije;

2. je nameravana raba proizvoda nekonvencionalna ali

3. iz izkušenj z drugimi podobnimi proizvodi v uporabi ali proizvodi, ki imajo podobne konstrukcijske značilnosti ali na novo opredeljene nevarnosti, izhaja, da bi lahko nastopile nevarne okoliščine.

(b) Posebni pogoji vključujejo varnostne standarde, za katere agencija meni, da so potrebni za uvedbo ravni varnosti, enakovredne tisti iz veljavnih certifikacijskih specifikacij.

21.B.80 **Osnova za certifikacijo tipa za certifikat tipa ali certifikat tipa z omejitvami**

Agencija določi osnovo za certifikacijo tipa in o njej uradno obvesti prosilca za certifikat tipa ali certifikat tipa z omejitvami. Osnovo za certifikacijo tipa sestavljajo:

(a) certifikacijske specifikacije za plovnost, ki jih agencija določi med tistimi, ki se uporabljajo za proizvod na datum vložitve vloge za navedeni certifikat, razen če:

1. se prosilec odloči, da bo upošteval certifikacijske specifikacije, ki so se začele uporabljati po datumu vložitve vloge, ali jih v skladu s točko 21.A.15(f) mora upoštevati; če se prosilec odloči upoštevati certifikacijsko specifikacijo, ki se je začela uporabljati po datumu vložitve vloge, agencija v osnovo za certifikacijo tipa vključi vse druge certifikacijske specifikacije, ki so neposredno povezane, ali

2. agencija sprejme kakršno koli alternativo opredeljenim certifikacijskim specifikacijam, ki jih ni mogoče upoštevati, če so bili za take alternative ugotovljeni kompenzacijski dejavniki, ki zagotavljajo enakovredno raven varnosti, ali

3. agencija sprejme ali določi druge načine, s katerimi se:

(i) v primeru certifikata tipa dokazuje skladnost z bistvenimi zahtevami iz Priloge II k Uredbi (EU) 2018/1139 ali

(ii) v primeru certifikata tipa z omejitvami zagotavlja ustrezna raven varnosti glede na nameravano uporabo ter

(b) kakršen koli posebni pogoj, ki ga določi agencija v skladu s točko 21.B.75(a).

21.B.82 **Osnova za certifikacijo podatkov o operativni ustreznosti za certifikat tipa ali certifikat tipa z omejitvami za zrakoplov**

Agencija določi osnovo za certifikacijo podatkov o operativni ustreznosti in o njej uradno obvesti prosilca za certifikat tipa ali certifikat tipa z omejitvami za zrakoplov. Osnovo za certifikacijo podatkov o operativni ustreznosti sestavljajo:

(a) certifikacijske specifikacije glede podatkov o operativni ustreznosti, ki jih agencija določi izmed tistih, ki se glede zrakoplova uporabljajo na datum vložitve vloge ali na datum dopolnitve vloge za podatke o operativni ustreznosti, kar koli nastopi pozneje, razen če:

1. se prosilec odloči, da bo upošteval certifikacijske specifikacije, ki so se začele uporabljati po datumu vložitve vloge, ali jih v skladu s točko 21.A.15(f) mora upoštevati; če se prosilec odloči upoštevati certifikacijsko specifikacijo, ki se je začela uporabljati po datumu vložitve vloge, agencija v osnovo za certifikacijo tipa vključi vse druge certifikacijske specifikacije, ki so neposredno povezane, ali

2. agencija sprejme ali določi alternativne načine za dokazovanje skladnosti z zadevnimi bistvenimi zahtevami iz prilog II, IV in V k Uredbi (EU) 2018/1139;

(b) kakršen koli posebni pogoj, ki ga določi agencija v skladu s točko 21.B.75(a).

21.B.85 **Določitev veljavnih zahtev glede varstva okolja in certifikacijskih specifikacij za certifikat tipa ali certifikat tipa z omejitvami**

(a) Agencija v skladu z določbami iz poglavja 1 dela II zvezka I Priloge 16 k Čikaški konvenciji določi veljavne zahteve glede hrupa in o njih uradno obvesti prosilca za certifikat tipa ali certifikat tipa z omejitvami za zrakoplov, dodatni certifikat tipa ali veliko spremembo certifikata tipa ali dodatnega certifikata tipa ter:

1. glede podzvočnih reaktivnih letal iz poglavij 2, 3, 4 in 14;

2. glede propelerskih letal iz poglavij 3, 4, 5, 6, 10 in 14;

3. glede helikopterjev iz poglavij 8 in 11;

4. glede nadzvočnih letal iz poglavja 12 in

5. glede letal z nagibnim rotorjem iz poglavja 13.

(b) Agencija v skladu z določbami iz poglavja 1 in 2 dela II zvezka II Priloge 16 k Čikaški konvenciji določi veljavne zahteve glede emisij za preprečevanje namernega izpuščanja goriva za zrakoplove in o njih uradno obvesti prosilca iz točke (a).

(c) Agencija v skladu z določbami iz poglavja 1 dela III zvezka II Priloge 16 k Čikaški konvenciji določi veljavne zahteve glede emisij dima, plinastih emisij in emisij delcev motorja in o njih uradno obvesti prosilca iz točke (a) ter

1. glede emisij dima in plinastih emisij turboreaktivnih in turboventilatorskih motorjev, namenjenih samo za pogon pri podzvočnih hitrostih, iz poglavja 2;

2. glede emisij dima in plinastih emisij turboreaktivnih in turboventilatorskih motorjev, namenjenih za pogon pri nadzvočnih hitrostih, iz poglavja 3 ter

3. glede emisij delcev turboreaktivnih in turboventilatorskih motorjev, namenjenih samo za pogon pri podzvočnih hitrostih, iz poglavja 4.

(d) Agencija v skladu z določbami iz poglavja 1 dela II zvezka III Priloge 16 k Čikaški konvenciji določi veljavne zahteve glede emisij CO_2 zrakoplova in o njih uradno obvesti prosilca iz točke (a) ter

1. glede podzvočnih reaktivnih letal iz poglavja 2 in

2. glede podzvočnih propelerskih letal iz poglavja 2.

21.B.100 **Stopnja vključenosti**

(a) Agencija opredeli svojo vključenost v preverjanje dejavnosti in podatkov za dokazovanje skladnosti, ki se nanašajo na vlogo za certifikat tipa, certifikat tipa z omejitvami, odobritev velike spremembe, dodatni certifikat tipa, odobritev projekta velikega popravila ali dovoljenje ETSO za pomožno pogonsko enoto. To stori na podlagi ocene smiselnih skupin dejavnosti in podatkov za dokazovanje skladnosti programa certifikacije. V navedeni oceni se obravnavata:

— verjetnost neodkrite neskladnosti z osnovo za certifikacijo tipa, osnovo za certifikacijo podatkov o operativni ustreznosti in zahtevami glede varstva okolja in

— morebitni vpliv navedene neskladnosti na varnost proizvoda ali varstvo okolja

ter proučijo vsaj naslednji elementi:

1. nove ali nenavadne lastnosti projekta certifikacije, vključno z operativnimi in organizacijskimi vidiki ter vidiki upravljanja znanja;

2. zahtevnost projekta in/ali dokazovanja skladnosti;

3. kritičnost projekta ali tehnologije ter s tem povezana varnostna in okoljska tveganja, vključno s tistimi, ki so bila opredeljena pri podobnih projektih, in

4. uspešnost in izkušnje projektivne organizacije prosilca na zadevnem področju.

(b) Agencija glede odobritve projekta malega popravila, male spremembe ali dovoljenja ETSO, ki ni dovoljenje ETSO za pomožno pogonsko enoto, določi raven svoje vključenosti na ravni celotnega projekta certifikacije, pri čemer upošteva vse nove ali nenavadne lastnosti, zapletenost projekta in/ali dokazovanja skladnosti, kritičnost projekta ali tehnologije ter uspešnost in izkušnje projektivne organizacije prosilca.

(c) Agencija uradno obvesti prosilca o stopnji svoje vključenosti in jo posodobi, če je to potrebno na podlagi prejetih informacij, ki močno vplivajo na predhodno ocenjeno tveganje v skladu s točko (a) ali (b). Agencija prosilca uradno obvesti o spremembi stopnje vključenosti.

21.B.103 **Izdaja certifikata tipa ali certifikata tipa z omejitvami**

(a) Agencija izda certifikat tipa za zrakoplov, motor ali propeler oziroma certifikat tipa z omejitvami za zrakoplov, če:

1. prosilec zagotovi skladnost s točko 21.A.21;

2. agencija na podlagi preverjanj dokazovanja skladnosti glede na svojo vključenost, določeno v skladu s točko 21.B.100, ne ugotovi nobene neskladnosti z osnovo za certifikacijo tipa, osnovo za certifikacijo podatkov o operativni ustreznosti, kadar je to ustrezno v skladu s točko 21.B.82, ter zahtevami glede varstva okolja in

3. ni ugotovljena nobena značilnost ali lastnost, zaradi katere bi bil proizvod nevaren za uporabe, za katere se zahteva certifikacija.

(b) Z odstopanjem od točke (a) in na prošnjo prosilca, vključeno v izjavo iz točke 21.A.20(d), lahko agencija izda certifikat tipa za zrakoplov, še preden se dokaže skladnost z osnovo za certifikacijo podatkov o operativni ustreznosti, če prosilec navedeno skladnost dokaže še pred datumom, ko se morajo navedeni podatki dejansko uporabiti.“;

(41) poddel D oddelka B se nadomesti z naslednjim:

„21.B.105 **Osnova za certifikacijo tipa, zahteve glede varstva okolja in osnova za certifikacijo podatkov o operativni ustreznosti pri veliki spremembi certifikata tipa**

Agencija določi veljavno osnovo za certifikacijo tipa, zahteve glede varstva okolja in v primeru spremembe, ki vpliva na podatke o operativni ustreznosti, osnovo za certifikacijo podatkov o operativni ustreznosti, določeno v skladu s točko 21.A.101, ter o njih uradno obvesti prosilca za veliko spremembo certifikata tipa.

21.B.107 **Izdaja odobritve spremembe certifikata tipa**

(a) Agencija izda odobritev spremembe certifikata tipa, če:

1. je prosilec za odobritev izpolnil:

(i) točko 21.A.95 za malo spremembo ali

(ii) točko 21.A.97 za veliko spremembo;

2. agencija na podlagi preverjanja dokazovanja skladnosti glede na raven svoje vključenosti, določene v skladu s točko (a) ali (b) točke 21.B.100, ne ugotovi nobene neskladnosti z osnovo za certifikacijo tipa, osnovo za certifikacijo podatkov o operativni ustreznosti, kadar je to ustrezno v skladu s točko 21.B.82, in zahtevami glede varstva okolja in

3. ni ugotovljena nobena značilnost ali lastnost, zaradi katere bi bil proizvod nevaren za uporabe, za katere se zahteva certifikacija.

(b) V primeru spremembe, ki vpliva na podatke o operativni ustreznosti, lahko agencija z odstopanjem od točk 1 in 2 točke (a) na prošnjo prosilca, vključeno v izjavo iz točke 21.A.20(d), odobri spremembo certifikata tipa za zrakoplov še preden se dokaže skladnost z osnovo za certifikacijo podatkov o operativni ustreznosti, če prosilec navedeno skladnost dokaže še pred datumom, ko se morajo navedeni podatki dejansko uporabiti.

(c) Odobritev sprememb podatkov o operativni ustreznosti se vključi v odobritev spremembe certifikata tipa.

(d) Odobritev spremembe certifikata tipa se omeji na posamezne konfiguracije certifikata tipa, na katere se sprememba nanaša.“;

(42) poddel E oddelka B se nadomesti z naslednjim:

„V tem poddelu sklicevanja na certifikate tipa vključujejo certifikate tipa in certifikate tipa z omejitvami.

21.B.109 **Osnova za certifikacijo tipa, zahteve glede varstva okolja in osnova za certifikacijo podatkov o operativni ustreznosti pri dodatnem certifikatu tipa**

Agencija določi veljavno osnovo za certifikacijo tipa, zahteve glede varstva okolja in v primeru spremembe, ki vpliva na podatke o operativni ustreznosti, osnovo za certifikacijo podatkov o operativni ustreznosti, določeno v skladu s točko 21.A.101, ter o njih uradno obvesti prosilca za dodatni certifikat tipa.

21.B.111 **Izdaja dodatnega certifikata tipa**

(a) Agencija izda dodatni certifikat tipa, če:

1. prosilec zagotovi skladnost s točko 21.A.115(b);

2. agencija na podlagi preverjanja dokazovanja skladnosti glede na stopnjo vključenosti, določeno v skladu s točko 21.B.100(a), ne ugotovi nobene neskladnosti z osnovo za certifikacijo tipa, osnovo za certifikacijo podatkov o operativni ustreznosti, kadar je to ustrezno v skladu s točko 21.B.82, in zahtevami glede varstva okolja in

3. ni ugotovljena nobena značilnost ali lastnost, zaradi katere bi bil proizvod nevaren za uporabe, za katere se zahteva certifikacija.

(b) V primeru dodatnega certifikata tipa, ki vpliva na podatke o operativni ustreznosti, lahko agencija z odstopanjem od točk 1 in 2 točke (a) na prošnjo prosilca, vključeno v izjavo iz točke 21.A.20(d), izda dodatni certifikat tipa, še preden se dokaže skladnost z osnovo za certifikacijo podatkov o operativni ustreznosti, če prosilec navedeno skladnost dokaže še pred datumom, ko se navedeni podatki dejansko uporabijo.

(c) Odobritev sprememb podatkov o operativni ustreznosti se vključi v dodatni certifikat tipa.

(d) Dodatni certifikat tipa se omeji na posamezne konfiguracije certifikata tipa, na katere se velika sprememba nanaša.“;

(43) točka 21.B.326 se nadomesti z naslednjim:

„21.B.326 **Spričevalo o plovnosti**

Pristojni organ države članice registracije izda spričevalo o plovnosti za:

(a) nove zrakoplove:

1. ob predložitvi dokumentacije, zahtevane v točki 21.A.174(b)(2);

2. kadar se pristojni organ države članice registracije prepriča, da je zrakoplov v skladu z odobrenim projektom in zagotavlja varno delovanje; to lahko vključuje inšpekcijske preglede pristojnega organa države članice registracije; in

3. kadar se pristojni organ države članice registracije prepriča, da je zrakoplov v skladu z veljavnimi zahtevami glede emisij CO_2 na dan prve izdaje spričevala o plovnosti;

(b) rabljene zrakoplove:

1. ob predložitvi dokumentacije, zahtevane v točki 21.A.174(b)(3), ki dokazuje, da:

(i) je zrakoplov v skladu s projektom tipa, odobrenim po certifikatu tipa ali dodatnem certifikatu tipa, odobreni spremembi ali popravilu v skladu s to Prilogo I (del 21), in

(ii) so bile upoštevane veljavne plovnostne zahteve in

(iii) je bil zrakoplov pregledan v skladu z veljavnimi določbami Priloge I (del M) k Uredbi (ES) št. 2042/2003 in

(iv) je bil zrakoplov v skladu z veljavnimi zahtevami glede emisij CO_2 na dan prve izdaje spričevala o plovnosti;

2. kadar se pristojni organ države članice registracije prepriča, da je zrakoplov v skladu z odobrenim projektom in zagotavlja varno delovanje; to lahko vključuje inšpekcijske preglede pristojnega organa države članice registracije; in

3. kadar se pristojni organ države članice registracije prepriča, da je zrakoplov v skladu z veljavnimi zahtevami glede emisij CO_2 na dan prve izdaje spričevala o plovnosti.“;

(44) poddel M oddelka B se nadomesti z naslednjim:

„21.B.450 **Osnova za certifikacijo tipa in zahteve glede varstva okolja pri odobritvi projekta popravila**

Agencija določi vse spremembe osnove za certifikacijo tipa, ki je kot sklic navedena v certifikatu tipa, dodatnem certifikatu tipa ali dovoljenju ETSO za pomožno pogonsko enoto, kot je ustrezno, za katere meni, da so potrebne za vzdrževanje ravni varnosti, enakovredne predhodno vzpostavljeni, ter o njih uradno obvesti prosilca za projekt popravila.

21.B.453 **Izdaja odobritve projekta popravila**

(a) Agencija izda odobritev projekta velikega popravila, če:

1. prosilec dokaže svojo sposobnost v skladu s točko 21.A.432B;

2. prosilec zagotovi skladnost s točko 21.A.433;

3. agencija na podlagi preverjanja dokazovanja skladnosti glede na stopnjo vključenosti, določeno v skladu s točko 21.B.100(a), ne ugotovi nobene neskladnosti z osnovo za certifikacijo tipa in zahtevami glede varstva okolja in

4. ni ugotovljena nobena značilnost ali lastnost, zaradi katere bi bil proizvod nevaren za uporabe, za katere se zahteva certifikacija.

(b) Agencija izda odobritev projekta malega popravila, če prosilec zagotovi skladnost s točkama 2 in 4 točke (a) ter če agencija na podlagi svojih preverjanj dokazovanja skladnosti glede na svojo stopnjo vključenosti v skladu s točko 21.B.100(b) ne ugotovi nobene neskladnosti z osnovo za certifikacijo tipa in zahtevami glede varstva okolja.“;

(45) poddel O oddelka B se nadomesti z naslednjim:

„21.B.480 **Izdaja dovoljenja ETSO**

Agencija izda dovoljenje ETSO, če:

(a) prosilec zagotovi skladnost s točko 21.A.606;

(b) agencija na podlagi preverjanja dokazovanja skladnosti glede na stopnjo vključenosti, določeno v skladu s točko 21.B.100(b), ne ugotovi nobene neskladnosti s tehničnimi pogoji veljavnega ETSO ali z odstopanji od njega, odobrenimi v skladu s točko 21.A.610, če obstajajo, in

(c) ni ugotovljena nobena značilnost ali lastnost, zaradi katere bi bil artikel nevaren za uporabe, za katere se zahteva certifikacija.“